

"הריקוד" - מרק שאגל (1920)
"The Dance" - Marc Chagall (1920)
ברשותו האדיבה של "מוזיאון ישראל"

שאגאל רוקד

הרקדנית בעלת-הבשר, המחוללת בחתונה יהודית, שצייר מארק שאגאל, ואשר תמונתה מתנוססת כאן, היא חלק מקישוטי הקיר שהאמן צייר בשנת 1920 עבור התיאטרון היידי הממלכתי במוסקוה.

למרות שהדמות הנשית המלאה כולה בשר-ודם, היא אלגורית, אחת מארבע, המסמלות את הספרות, המוסיקה, הדרמה והמחול. גם בתמונה גדולת מימדים נוספת, שצוירה עבור אותו תיאטרון וכתרתה "אהבה על הבמה", המחול הוא במרכז התעניינותו של שאגאל. כאן יש מעין פא-דה-דא, ובו רקדן, המניף את הרקדנית כשרגליו ב-turn out לפי כל הכללים, ובהונות רגליה של הרקדנית מתוחות ב-point כהלכה.

משיכתו של שאגאל לתיאטרון, ללוליות ולאומנות המחול נבעו, קודם כל, מכך שהתנועה והדמיון, במעופו המשוחרר ממגבלות המציאות, היוו תמיד את מרכז אומנותו. הסוריאליזם שלו צבעוני ומואר באור בהיר, בניגוד גמור לסוריאליסטים כדוגמת סאלבאדור דאלי או רנה מגריט, שהדמיונות שלהם על פי רוב בגדר סיוטים וחלומות בלהה.

הרקדנית הסימלית שרוקדת לה בחתונה יהודית, מבצעת "מחול מצווה", ("מיצווה-טאנץ") בבחינת "מרקדים לפני הכלה", ומשמשת גם איור לסדרת מאמרים מאת צבי פרידהר, שהראשון בהם מתפרסם כאן, שיתארו את התפתחות המחול בתרבות היהודית, מאז ימי הביניים.

שם מספיק הזדמנויות ליצור. מנהלו האומנותי של "הבאלט המלכותי", אנטוני דואל, עודד שני רקדנים צעירים. בלהקה, לנסות את עצמם בכוריאוגרפיה. ויליאם טאקט הוא רק בן 24 וחברו ללהקה,

כוריאוגרפים צעירים, שימלאו את חסרונם של מק-מילן, שנפטר באוקטובר 1992, שהיה כוריאוגרף הבית במשך שנים רבות, ודיויד בינטלי, שהרבה לעבוד עם הלהקה בשנים האחרונות. בינטלי ניתק את הקשר שלו עם "הבאלט המלכותי", כי לדבריו, אין נותנים לו

במהלכה נשאלו בין היתר השאלות: מהם הקריטריונים "התכונים" לתמיכה ממוסדית, מהו מחול שוליים ומהו טיבם של הקשרים בין אמנות, בידור, יחסי ציבור ושיווק. בסוף השבוע העלתה קבוצת רות זיו-אייל את "כח המשיכה", הפרק הששי ב"פרקים" שהועלה לאחרונה בארץ וזכתה לשבחי הביקורת. הקהל קיבל את המופע בהתלהבות רבה. וכן גם את המופע שחתם את שבוע המחול הישראלי וכלל ארבע עבודות: "עשדות מגע" של נעה ורטהיים ועדי שעל, "דיו-כאן" של ענבל פינטו, "שבירי" של נעה דר וברגע האחרון נוספה לתכנית העבודה "שיוחות בגוף ראשון" של תמר בן-עמי העובדת בשנה האחרונה בברלין. את העבודה ביצעה רוני חבר, יוצאת "אנסמבל בת-שבע", הרוקדת כעת בברלין, בלהקתו של יוסף תמים, יחד עם חברה מה"אנסמבל", גיא ויצמן.

הבאתה של קבוצה גדולה זו של יוצרים ורקדנים ישראלים התאפשרה תודות לתרומה בת 400,000 מרק מה"לוטו" הברלינאי, שמימנה את הבטחתו של האחראי לתחום התרבות של הסנט, אולריך-רולף מומין, שביקר בארץ לפני מספר חודשים, והציע למסד את הרעיון של "דיאלוג עם ישראל".

✓ נפטר מנואל אלום

מנואל אלום, רקדן וכוריאוגרף, שעבד בעבר גם עבור להקת "בת-דור", נפטר בניו-יורק, והוא בן 50.

הוא נולד בפורטו-ריקו, למד אצל מרתה גראהם, מיה סלבנסקה (שהיתה בנעוריה תלמידתה של גרטרוד קראוס) ופול סנסרדו. בלהקתו של סנסרדו רקד אלום עד לשנת 1973, כשפרש ויסד להקה עצמאית משלו.

✓ יוצרים צעירים ב"באלט המלכותי הבריטי"

להקה הבריטית הותיקה מחפשת

רוקדים בעגלות-נכים

מאת חיה צור

בחודש דצמבר '93, שבה לארץ קבוצת הרוקדים "יושבים על עגלות-ועומדים", מתחרות בגרמניה, כשבידה הפרס הראשון. ענף זה, של מחול רקדנים נכים, הגיע לארץ לפני חמש שנים. היוזמת היתה נוגה רוזנטל, מורה לחינוך גופני, ומפעיל "נכים במרכז איל"ן חיפה" - לאחר שנוצר קשר אמיץ בינו לבין קבוצת רוקדים מעורבת במינכן, גרמניה. אני עצמי עוסקת בתחום רק כשנתיים, לאחר שקיבלתי מושג מועט מצפייה בסרטי-וידאו בגרמניה, בעת השתלמותי שם.

בדרכי עם הרוקדות בעגלות, אני נוקטת בדרכי הוראה מוכרות מתחומי המחול השונים, לאחר פעולת הכנה שאני עושה עם עצמי, בסטודיו, על גבי העגלה. בעבודה זוגית - אחד יושב והשני עומד, אני מקפידה על הבלטת ביצועיו של הרקדן היושב, בכל פלג גופו העליון, במירב האפשרויות, ומשתדלת להתאים את משפטי התנועה ליכולתו ואישיותו של היושב.

לתחרות במינכן הבאנו שני קטעים, בני שתי דקות כל אחד (בהתאם לתקנות התחרות), והתקיימה במלון מפואר, במסגרת ארוע סיום

תחרות "רוקדי יושבים ועומדים" פרס שישי

לביא (שהיא כבר סבתא לכנדה בת 11) וענבל בליצבלאו - תלמידת כנה י"א, הלומדת גם בביה"ס למחול שבהנהלת.

בימים שלאחר התחרות, השתתפו הכל בסדנאות מיוחדות במשכנה של הקבוצה המארחת שבכפר האולימפי.

עסקו במגוון אפשרויות הפעלה לרוקדים נכים, עם וללא בני זוג, כשעל כל האירועים, כולל התחרות, מנצחת בחום ובמקצועיות רבה קדריגרטורד גרי הולץ, אשה יוצאת דופן, האמא של הענין כולו.

כבר עתה מדובר על טורניר נוסף, שיערך באפריל '94 בעיר קובלנץ שבגרמניה, "גביע אירופה לריקודי

יושבים ועומדים", וכן על ביקורה האפשרי של הקבוצה הגרמנית והשתתפותה בפסטיבל המחולות בכרמיאל, בקיץ הקרוב.

בי"ס לרוקדים סלוניים שבו לומדים נערים ונערות מקומיים. בתחרות השתתפו 15 זוגות מגרמניה, שוויץ, אוסטריה, צ'כיה וישראל.

בשלב הראשון הציג כל זוג את עבודתו, ואנו נפעמנו משפע הרעיונות היצירתיים ומהרמה הוירטואוזית הגבוהה. למשל, היושב נופל זורה, על הרצפה, על ידיו ושב ומתייצב על גלגליו. או רקדנית יושבת, גולשת אל הרצפה, רוקדת עם בן זוגה בשכיבה, בישיבה, בגלגול משותף, ואז היא מורמת על ידו, מונפת באויר והוא שב ותופסה, בצורה יפיפיה ממש. היו שם הומור, קצב, שמחת חיים, מימיקה, משחק ושימוש באביזרים ותלבושות מענינות ומגוונות.

לאחר הניפוי הראשוני, נשאר עשרה זוגות, ולבסוף חמישה, כשהדרוג הסופי היה: במקום החמישי זוג ישראלי ממכון וינגייט, במקומות ה-4, 3, 2 - זוגות מהעיר מינכן, ובמקום הראשון - הזוג שלנו, ממרכז איל"ן חיפה: חיה